

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΔΙΟΝΥΣΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ
ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ-δικηγόρος
Ταχ.Δ/ση : Λεωφ. Λίμνης Μαραθώνος 29
Τηλ:2132030600 FAX:2132030630

Αγ. Στέφανος: 4.6.13
Αρ. Πρωτ: 17832

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

ΥΠ'ΟΨΙΝ: 1. κ. Δημάρχου
2. Δ/σης Οικονομικής Υπηρεσίας
3. Πρόεδρο Οικονομικής Επιτροπής

**ΘΕΜΑ: Εισηγήση/γνωμοδότηση επι αιτήματος κ. ΜΑΡΑΣΛΙΔΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ
περι καταβολής αποζημίωσης ποσού -220- ευρώ για ζημία που υπέστησαν
τα ελαστικά του αυτ/του της από πτώση επι λακούβας στο οδόστρωμα.**

ΣΧΕΤ: 1. Η με αρ.πρωτ. 15023/20.5.13 αίτηση της ενδιαφερόμενης
2. το με αρ.πρωτ. 15740/22.5.13 έγγραφό μας αναζήτησης απόψεων
3. το με αρ.πρωτ. 16103/Δ.Α259/24.5.13 απαντητικό έγγραφο της
Δημοτικής Αστυνομίας με συνημμένο φωτογραφικό υλικό
4. αντίγραφο της με αρ. 3484/16.5.13 απόδειξης δαπάνης

ΑΙΤΗΜΑ: Με την υπο σχετικό (1) αίτηση ζητείται η εκ μέρους του Δήμου αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη το αυτ/το της αιτούσας απο πτώση σε λακούβα που συνέβη -κατ' εκτίμηση της αίτησης σε συνδυασμό με την απόδειξη δαπάνης- στις 16.5.13 επι της οδού 25ης Μαρτίου στη Δροσιά, προβάλλοντας ευθύνη του Δήμου στη πρόκληση της ζημίας της, επειδή δεν προέβη στην αποκατάσταση του οδοστρώματος αν και η συντήρησή του ανήκει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του. Η ζημιά αφορά στην καταστροφή των δύο μπροστινών ελαστικών του αυτ/του της, η δε αιτούμενη δαπάνη της για την αντικατάστασή τους ανήλθε στο ποσό των **220€** προς απόδειξη της οποίας προσάγει το υπο σχετ. (4) παραστατικό-απόδειξη του συνεργείου

A. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ : Δημοτικοί ή κοινοτικοί οδοί είναι αυτοί που εξυπηρετούν τις πάσης φύσεως ανάγκες ενός Δήμου ή μιας Κοινότητας εντός των διοικητικών τους ορίων. ([άρθρο 4 Ν.3155/1955](#))¹

1. Εξάλλου στο αρ. 75 παρ. 1 του ΔΚΚ (ν. 3463/2006) ορίζεται ότι «οι Δημοτικές και Κοινοτικές αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις...». Στην αρμοδιότητα των Δήμων εμπίπτει σύμφωνα με την παρ. **γ4 του αρ. 75 ΚΔΚ** «η ρύθμιση της κυκλοφορίας, ο καθορισμός πεζοδρόμων, μονοδρομήσεων και κατευθύνσεων της κυκλοφορίας, η απομάκρυνση εγκαταλελειμμένων οχημάτων και γενικότερα η λήψη μέτρων για την αποφυγή δυσμενών επιδράσεων στην ασφάλεια της κυκλοφορίας, σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία», επίσης κατά τη παρ. **γ 11** του ίδιου άρθρου «η μέριμνα και λήψη μέτρων για τη προστασία της ζωής και της περιουσίας των κατοίκων, όπως ο έλεγχος σήμανσης των εργασιών που εκτελούνται στις οδούς και της τήρησης των υποχρεώσεων αυτών που εκτελούν έργα και εναποθέτουν υλικά και εργαλεία στις οδούς του δημοτικού ή κοινοτικού δικτύου...», κατά δε τη παρ. **γ13** στην αρμοδιότητα των Δήμων ανήκει «η μέριμνα και η λήψη μέτρων για την απρόσκοπτη πρόσβαση στους κοινοχρήστους χώρους».
2. Περαιτέρω σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 5 παρ. 3 του Ν. 3155/1955 «Περί κατασκευής και συντηρήσεως οδών» (ΦΕΚ Α'63) «**Αι Δημοτικά και Κοινοτικοί Οδοί κατασκευάζονται, ανακαινίζονται και συντηρούνται υπο των οικείων Δήμων και Κοινοτήτων...**»
3. Ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (ΦΕΚ Α', 114), ορίζει στο άρθρο 75 ότι: «I. Οι δημοτικές ... αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας. Οι αρμοδιότητες των Δήμων ... αφορούν, κυρίως, τους τομείς: α) Ανάπτυξης, στον οποίο περιλαμβάνεται, ιδίως: 1) ... 7) **Ο σχεδιασμός, η κατασκευή, συντήρηση και διαχείριση υποδομών για τη στήριξη της τοπικής οικονομίας, όπως έργων οδοποιίας ...**», στο άρθρο 103 ότι: «1...2. Η δημορχιακή επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α)...β)...γ)...δ)...ε)...στ)...ζ)...η) αποφασίζει για το δικαστικό συμβιβασμό και εισηγείται στο δικαστικό συμβούλιο για τον εξώδικο συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχουν αντικείμενο μέχρι ποσού τριάντα χιλιάδων ευρώ (30.000,00 €)....3. Για τις περιπτώσεις στ', ζ', και η' της προηγούμενης παραγράφου η

¹ (Σύμφωνα με το [άρθρο 4 του Π.Δ. 25/28.11.1929](#) Περί κωδικοποίησης των περί κατασκευής και συντηρήσεως οδών κειμένων διατάξεων: «1. Δημοτικά ή κοινοτικά οδοί εισίν αι ενούσαι χωρία του αυτού δήμου ή κοινότητος προς άλλα ή προς χωρία ομόρων δήμων ή κοινοτήτων ή προς εθνικά ή επαρχιακά οδοί. 2. Αι οδοί αι άγουσαι από χωρίων προς κτηματικάς αυτών περιφέρειας εισίν οδοί αγροτικάς».)

απόφαση λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου, η ανυπαρξία της οποίας συνεπάγεται την ακυρότητα της σχετικής απόφασης...».

4. Σύμφωνα με το [άρθρο 72 του Ν.3852/2010 \(ΦΕΚ 87/2010 Τεύχος Α΄ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ\)](#) «1. Η Οικονομική Επιτροπή [που αντικατέστησε την Δημαρχιακή Επιτροπή] είναι όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του δήμου και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α)...β)...γ)...δ)...ε)...στ)...ζ)...η) ...θ)...ι)...ια)...ιβ)...ιγ)...ιδ) «αποφασίζει για το δικαστικό συμβιβασμό και **για τον εξώδικο συμβιβασμό** ή την κατάργηση δίκης που έχουν αντικείμενο μέχρι ποσού τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, 2. Για τις περιπτώσεις ιβ΄, ιγ΄ και ιδ΄ της προηγούμενης παραγράφου, **η απόφαση λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου**, η ανυπαρξία της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης.»

5. Κατά το αρ. 82παρ. α Ν. 3852/10 «Ο πρόεδρος της τοπικής κοινότητας ή ο εκπρόσωπος μεριμνά για την καλή κατάσταση του δικτύου εσωτερικής και αγροτικής οδοποιίας της τοπικής κοινότητας, εποπτεύοντας τις εργασίες συντήρησης και υποβάλλοντας προς την τεχνική υπηρεσία δια του αρμόδιου αντιδημάρχου, σχετικό υπόμνημα όπου αναγράφεται το είδος των εργασιών, ο τόπος και ο χρόνος που έγιναν αυτές»,

Από τις ανωτέρω διατάξεις του Δ.Κ.Κ (Ν. 3463/06) συνδυαστικά με τις νέες του 'ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ' (Ν.3852/10). προκύπτει ότι οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να καταρτίζουν για όσα θέματα δεν εξέρχονται από τη δυνατότητά τους αυτή, εξώδικο ή δικαστικό συμβιβασμό που γίνεται κατά τον διαγραφόμενο από την ως άνω διάταξη τρόπο με τις εντεύθεν ουσιαστικές και δικονομικές συνέπειες.

Εφόσον, λοιπόν, συντρέχουν οι νομικοί και πραγματικοί όροι του συμβιβασμού, ήτοι:**α)** παράνομη πράξη ή παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας των οργάνων του δήμου - όπως παράλειψη συντήρησης των οδών κατά παράβαση της διάταξης του άρθρου 75 περ. Ι 7 του Δ.Κ.Κ. που δεν έχει τεθεί μόνο χάριν του δημοσίου συμφέροντος, αλλά και για την εξυπηρέτηση των πολιτών (πρβλ. απόφ. ΣτΕ 740/2001) - η οποία δημιουργεί αντικειμενική ευθύνη του δήμου κατά τις διατάξεις των άρθρων 105 και 106 του Εισ.ΝΑΚ, **β)** αποδεικνύεται η ύπαρξη ζημίας, η έκταση αυτής, καθώς και οι συνθήκες πρόκλησης, οι οποίες πρέπει να προσδιορίζονται κατά τρόπο αξιόπιστο και να αποδεικνύονται με την προσκόμιση των απαραίτητων παραστατικών στοιχείων και **γ)** αιτιώδης σύνδεσμος, η ύπαρξη του οποίου να προκύπτει από δημόσιο έγγραφο, μεταξύ της πράξης ή παράλειψης και της επελθούσας ζημίας, υπό την έννοια ότι η φερόμενη ως ζημιογόνος πράξη ή

παράλειψη κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων μπορεί να επιφέρει το ζημιογόνο αποτέλεσμα,

B. ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

Στην εξεταζόμενη περίπτωση φρονούμε ότι συντρέχουν οι νομικοί και πραγματικοί όροι το συμβιβασμού αφού υφίσταται **α)** παράνομη πράξη ή παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας των οργάνων του δήμου - όπως παράλειψη συντήρησης των οδών κατά παράβαση της διάταξης του άρθρου 75 περ. Ι 7 του ΔΚΚ. **β)** αποδεικνύεται κατά τρόπο αξιόπιστο από τα προσκομισθέντα έγγραφα και συγκεκριμένα το έγγραφο της Δημοτικής Αστυνομίας (σχετ. 3) και το προσκομιζόμενο παραστατικό δαπάνης (σχετ. 4) η ύπαρξη ζημίας δηλ η βλάβη των δύο ελαστικών ενώ από τα ίδια έγγραφα αποδεικνύεται η ύπαρξη λακούβων και **γ)** επιβεβαιώνεται από τα προαναφερόμενα έγγραφα , κατά τρόπο αντικειμενικό και αδιαμφισβήτητο ο αντικειμενικός αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της ζημιογόνου πράξης ή παράλειψης και του ζημιογόνου αποτελέσματος, καθόσον από τα βεβαιωθέντα πραγματικά περιστατικά σε συνδυασμό με τα διδάγματα της κοινής πείρας η φερόμενη ως ζημιογόνα πράξη ή παράλειψη ήταν ικανή, από μόνη της, χωρίς την συνδρομή άλλων παραγόντων, να επιφέρει την συγκεκριμένη ζημία.

Κατ' ακολουθίαν των παραπάνω και σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης που επιβάλλουν τη υπεύθυνη στάση της Διοίκησης και την αποφυγή υποβολής του Δημότη σε χρονοβόρα δικαστική ταλαιπωρία και έξοδα αλλά και προς αποφυγή (βεβαίας) δικαστικής υποχρέωσης του Δήμου στη καταβολή αυξημένης δαπάνης προς αποζημίωση, φρονούμε πως συντρέχει νόμιμη περίπτωση συμβιβασμού για την εν λόγω υπόθεση και λήψη αρμοδίως σχετικής απόφασης από την Οικονομική Επιτροπή **για τον εξώδικο συμβιβασμό** ή την κατάργηση δίκης, περι καταβολής της αιτουμένης δαπάνης αποκατάστασης των δύο ελαστικών η οποία θα διενεργηθεί προς την ιδιοκτητριά του αυτ/του που αναγράφεται στην άδεια κυκλοφορίας ή στην αιτούσα με την προσκομιδή σχετικής εξουσιοδότησης.

Σημειώνεται πως η Ταμειακή υπηρεσία κατά την πληρωμή των σχετικών δαπανών από συναφείς περιπτώσεις ορθό είναι να αναζητά από τον/την ενδιαφερόμενο υπεύθυνη δήλωση ότι "η πληρωμή αυτή αποτελεί πλήρη και ολοσχερή εξόφληση της ζημιάς από την συγκεκριμένη αιτία " δήλωση που δύναται να αναγραφεί και υπογραφεί στο παραστατικό εξόφλησης.

Ο ΣΥΝΤΑΞΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΡ'ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ
ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ

ΚΟΙΝ: 1. ΑΝΤ/ΧΟ ΠΕΡΙΒ/ΝΤΟΣ 2. Γ.Γ

ΔΙΑΝ: 1. ΑΡΧΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ 2. ΓΕΝΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ 3. ΑΡΧΕΙΟ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΥΠΟΘΕΣΗ

ΜΑΡΑΣΛΙΔΗ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΠΤΩΣΗ ΣΕ ΛΑΚΟΥΒΑ